VVH
Vereniging van Haptotherapeuten

Over de praktijk & achtergronden van **haptotherapie**

Haptonomie: de theorie van het gevoelsleven

De wetenschap van de haptonomie is de grondslag voor de haptotherapie. Onder haptonomie wordt de theorie van het gevoel en het gevoelsleven verstaan. Ze bestudeert de ontwikkeling van het gevoelsleven en in ruimere zin de gevoelsmatige wisselwerking tussen mensen. De haptotherapie spreekt de vermogens van de tast aan om de cliënt in staat te stellen zich beperkende patronen bewust te worden, deze los te laten en zijn mogelijkheden uit te breiden om zichzelf te kunnen zijn.

1993: definitieve introductie haptotherapie

Sinds de veertiger jaren van de vorige eeuw vond de toepassing van de wetenschap haptonomie in eerste instantie plaats binnen de grenzen van beroepen in de gezondheidszorg en welzijnszorg, waarbij gesproken werd over de uitoefening van het betreffende beroep 'op haptonomische basis'. In 1993, het jaar waarin de Vereniging van Haptotherapeuten VVH (hierna te noemen VVH) is opgericht, is haptotherapie door de VVH definitief geïntroduceerd.

Sinds dat jaar heeft de haptotherapie in Nederland veel ontwikkelingen doorgemaakt die geleid hebben tot een (h)erkenning binnen de (eerstelijns) gezondheidszorg en de uiteindelijke introductie van het keurmerk GZ-haptotherapeut met de daaraan verbonden kwaliteitseisen.

De betekenis van affectief contact

Affectief contact speelt een belangrijke rol in de ontwikkeling van leven en is een directe wijze om datgene wat voelbaar is, voelbaar te maken. Het is de meest directe vorm van communicatie, die veel duidelijk maakt over een persoon en hoe mensen in relatie staan tot hun omgeving, ook wanneer woorden te kort schieten of alles al is gezegd.

De mens raakt van nature aan. Wanneer een kind te weinig op liefdevolle wijze wordt aangeraakt, kan dat leiden tot een verstoring van de normale ontwikkeling. De aangeboren vermogens van een kind worden als het ware te weinig geactiveerd. Ten gevolge van te weinig affectief en slechts functioneel contact, voelt een kind zich niet veilig, bouwt een grote lichamelijke spanning op, ontwikkelt het gevoelsleven zich niet volledig, kan het kind later gevoelens niet herkennen en delen, met grote gevolgen voor het volwassen leven.

In onze cultuur zijn aanraken en voelen onderbelicht. In een overwegend rationele, prestatiegerichte, gehaaste maatschappij, heeft de ontwikkeling van de tast en het daarbij behorende gevoelsleven geen hoge prioriteit. Er wordt al te dikwijls objectiverend, technisch aangeraakt zonder contact te maken.

In onze cultuur zijn aanraken en voelen onderbelicht. In een overwegend rationele, prestatiegerichte, gehaaste maatschappij, heeft de ontwikkeling van de tast en het daarbij behorende gevoelsleven geen hoge prioriteit.

Haptotherapie: helpt bij het zoeken naar een eigen evenwicht in het leven

De mens wordt beschouwd als een ondeelbaar geheel, waarbij lichamelijkheid, psyche en gemoed onderscheiden kunnen worden, maar niet als losstaand van elkaar beschouwd mogen worden. Ieder mens heeft naast rationele bestaansbevestiging (het feit dat je bestaat) tevens affectieve zijnsbevestiging (het feit dat je goed bent zoals je bent) nodig om zich te kunnen ontwikkelen tot een geïntegreerd, volledig en zich waardevol voelend mens, in staat tot betekenis ervaren en betekenis geven. Haptotherapie is een persoonsgerichte therapie, die gekenmerkt wordt door een bevestigende ontmoetingsbereidheid van de therapeut. Dit vereist een door de rede en gevoel begeleid kennis-, begrips- en inzichtsvermogen. De essentie van de haptotherapie is de cliënt te helpen zich (weer) bewust te worden van zijn eigen aangeboren vermogens om zich te kunnen richten tot en zich te kunnen openen voor bevestigend contact en deze vermogens te kunnen ontplooien. Gevoelens van eigenheid en oorspronkelijkheid worden hierdoor hersteld en bevorderd.

Haptotherapie helpt bij het zoeken naar een eigen evenwicht in het leven. Door het laten ontstaan of versterken van een zo goed mogelijk basisgevoel van veiligheid, zelfvertrouwen en eigenheid, ontdekt men zijn eigen plaats in de wereld.

Haptotherapie helpt bij het zoeken naar een eigen evenwicht in het leven. Door het laten ontstaan of versterken van een zo goed mogelijk basisgevoel van veiligheid, zelfvertrouwen en eigenheid, ontdekt men zijn eigen plaats in de wereld. Wanneer men vertrouwen heeft in zichzelf, in anderen en in het leven,

durft men beter zijn eigen mogelijkheden en onmogelijkheden onder ogen te zien in relatie tot zijn leefwereld (familie, gezin, relaties, werk). Lichamelijke- en psychische klachten, gevoelens van onbehagen of overbelasting, kunnen het gevolg zijn van een specifieke reactie op gebeurtenissen of situaties in het leven. De affectieve bevestiging door middel van de bewuste affectieve aanraking, het geraakt worden, herstelt het vermogen tot voelen en contact maken. Als de gevoelsreactie is geblokkeerd, dan leidt dit tot onbewuste en ongezonde patronen, die uiteindelijk het contact bemoeilijken.

In het directe affectieve contact wordt in de haptotherapie voelbaar gemaakt wanneer, hoe en waar de mens zichzelf blokkeert, inhoudt, of terughoudt. Of niet in contact is met zichzelf. Én er wordt geholpen om vermogens te ontwikkelen zodat de cliënt meer vrije keuze krijgt in het zich kunnen openen voor contact, maar ook in zich kunnen terugtrekken of afsluiten als daar behoefte aan is. Binnen het vanzelfsprekende vertrouwenwekkende contact kunnen (diep) weggestopte gevoelens en emoties bovenkomen. Door aanvaarding en verwerking hiervan ontstaat innerlijke ruimte, kan een mens zich vrijer gaan voelen om eigen keuzes te maken en ernaar te gaan handelen. Hij wordt steeds meer 'zichzelf'.

"In het directe affectieve contact wordt in de haptotherapie voelbaar gemaakt wanneer, hoe en waar de mens zichzelf blokkeert, inhoudt, of terughoudt. Of niet in contact is met zichzelf."

De gevolgen van deze ontwikkeling kunnen zijn dat iemand:

- voelt wanneer hij te veel hooi op zijn vork neemt of juist te weinig;
- eerder zijn omgeving deelgenoot laat zijn van zijn gevoelens of ze beter zelf leert dragen;
- gemakkelijker moeilijke situaties of pijnlijke gevoelens kan accepteren en (ver)dragen;
- zijn belastbaarheid vergroot;
- komt tot het nemen van beslissingen of het maken van (andere) keuzes in zijn leven.

Naast de bovengenoemde gevolgen kunnen ook lichamelijke klachten met een psychosomatische oorzaak afnemen.

Indicaties voor haptotherapie

Haptotherapie beoogt het herstel van het voelen. Van het werkelijk in contact zijn met zichzelf, de situatie en omgeving. Haptotherapie leert voelen dat het lichaam een heleboel vertelt. Over welke richting goed voelt en wat een mogelijk kompas is. Over wat goed voelt en wat niet, en daar dus naar kunnen handelen. Het kan om verschillende oorzaken zo zijn dat gevoelens en gedachten niet in overeenstemming zijn met het leven dat iemand leidt. Er kunnen dan verschillende klachten ontstaan, zoals gevoelens van stagnatie, het gevoel niet op de juiste plek te zitten, moeilijk gevoelens kunnen uiten of herkennen, snel gestrest zijn, verlies van zelfvertrouwen of problemen ervaren rondom intimiteit en relaties. In dit soort situaties kan haptotherapie uitkomst bieden.

Behandelwijze

De behandeling is persoonsgericht. In een eerste afspraak wordt een intake gedaan en wordt samen met de cliënt de hulpvraag geformuleerd. De haptotherapeut zal iets vertellen over zijn/haar werkwijze. In de eerste sessies laat de therapeut de cliënt kennismaken met de fenomenen van de haptonomie.

Na een aantal sessies vindt een evaluatiegesprek plaats, waarin wordt besproken of een vervolg zinvol is, of dat een andere weg wellicht beter aansluit bij de hulpvraag.

Om de eigen aangeboren vermogens van de tast bewust te laten worden, aan te spreken, te helpen ontwikkelen, om zodoende een eigen antwoord te gaan vinden op problemen/ klachten, bestaat een afspraak meestal uit een combinatie van gesprek, oefeningen en 'ervaren op de behandelbank', waarin het contact maken en de beleving van het contact voorop staan.

Kwaliteitsborging

De Vereniging van Haptotherapeuten (VVH) beheert het register van erkende GZ-haptotherapeuten. Ze ziet toe op naleving van kwaliteitseisen, werkt aan permanente verbetering van therapeuten en neemt initiatieven voor wetenschappelijk onderzoek.

De VVH kent een aantal waarborgsystemen voor de kwaliteit. De uitvoering hiervan ligt voor een belangrijk deel bij de onderstaande zelfstandig georganiseerde commissies, waarvoor de kaders zijn vastgelegd in de Statuten en het Huishoudelijk Reglement.

Commissie van Toezicht voor de Haptotherapie

De Commissie van Toezicht voor de Haptotherapie behandelt klachten van cliënten over/tegen geregistreerde GZ-Haptotherapeuten.

Commissie voor Accreditatie Opleidingen

De Commissie voor Accreditatie Opleidingen accrediteert beroepsopleidingen Haptotherapie. Daarnaast accrediteert deze commissie alle nascholingsactiviteiten en voert de kwaliteitscontrole daarvan uit.

Commissie voor Individuele Registratie

Deze commissie verzorgt het afgeven van het Bewijs van Geregistreerd GZ-haptotherapeut. Zij controleert en beoordeelt aanvragen voor opname in het Register van GZ-haptotherapeuten en de vijfjaarlijkse herregistratie.

Commissie Praktijkvisitatie

Deze commissie is het toezichthoudend en controlerend orgaan met betrekking tot de inrichtingseisen, visitatie van de therapie accommodatie, het gebruik van het keurmerk GZ-haptotherapeut en het logo van de vereniging.

GZ-haptotherapeut

De GZ-haptotherapeut heeft een HBO/WO opleiding in de lichamelijke en/of geestelijke gezondheidszorg of welzijnszorg en is werkzaam binnen die sectoren. De GZ-haptotherapeut is gediplomeerd aan een door de Vereniging van Haptotherapeuten VVH geaccrediteerde opleiding Haptotherapie en staat geregistreerd in het kwaliteitsregister van GZ-haptotherapeuten. De kwaliteit van het onderwijs op de beroepsopleidingen Haptotherapie wordt jaarlijks gecontroleerd door de Stichting Post Hoger Beroeps Onderwijs (SPHBO).

De GZ-haptotherapeut heeft kennis van diverse domeinen en kan deze kennis vertalen in zijn klinisch handelen. Gezien de specifieke kennis en vaardigheden die de GZ-haptotherapeut nodig heeft in de (eerstelijns) gezondheidszorg, stelt de VVH hoge eisen aan de geaccrediteerde beroepsopleidingen Haptotherapie.

Naast de in een vooropleiding verworven medische en psychologische basiskennis is de beroepsopleiding tot haptotherapeut gebaseerd op de hieronder genoemde kennisdomeinen:

- Haptonomie (ontwikkelingen)
- Psychologie
- Psychopathologie/psychiatrie (DSM)
- Seksuologie
- Filosofie
- Ethiek
- Communicatie
- Psychotherapeutische grondvormen
- Dossiervorming.

Wanneer een GZ-haptotherapeut eenmaal actief is in het werkveld, geldt er nog steeds een streng kwaliteitsbeleid. Elke vijf jaar vindt er een herregistratie plaats waar enkele voorwaarden voor gelden. Zo is bij- en nascholing verplicht. Is er een minimaal aantal cliënturen vereist. En vindt er een praktijkvisitatie plaats.

Wetenschappelijk onderzoek

De Vereniging van Haptotherapeuten VVH voert actief beleid in het initiëren en ontwikkelen van wetenschappelijk onderzoek. Geïnteresseerd in een actueel overzicht van relevant onderzoek? Bekijk de publicaties op onze website: **www.haptotherapeuten-vvh.nl.**

Klachtenbehandeling

Klachten worden onafhankelijk behandeld door de Commissie van Toezicht voor de Haptotherapie. Dit gebeurt conform het Reglement voor het Toezicht voor de Haptotherapie, de Beroepscode GZ-haptotherapeut en de geldende maatschappelijke en medisch-juridische normen. U vindt de integrale tekst van de klachtenprocedure online op: **http://www.haptotherapeuten-vvh.nl/vvhpubliek/index.php/register-lijst/klachtenprocedure.html.**

U kunt deze ook aanvragen bij het Bureau van de VVH. Het adres vindt u achter in de brochure.

Vergoeding door verzekeraars

Kijk voor een uitgebreid overzicht van de vergoedingen op **www.haptotherapeuten-vvh.nl.**

Meer informatie

Wilt u meer informatie over de Vereniging van Haptotherapeuten VVH? Over haptotherapie of de adressen van de bij de VVH aangesloten GZ-haptotherapeuten? Ga dan naar de website van de beroepsvereniging:

www.haptotherapeuten-vvh.nl.

Eerste Keucheniusstraat 35H

1051 HP Amsterdam

+31(0)204887116

We zijn telefonisch bereikbaar van maandag tot

en met donderdag tussen 09:00 en 12:00 uur.

info@haptotherapeuten-vvh.nl

www.haptotherapeuten-vvh.nl